

UCHWAŁA NR XLV.395.2022
RADY GMINY WILCZYN

z dnia 22 września 2022 r.

w sprawie uchwalenia Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Wilczyn na lata 2022-2024

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022r., poz. 559 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. ,poz. 447 ze zm.) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Program Wsparcia Rodziny w Gminie Wilczyn na lata 2022-2024 stanowi załącznik do poniższej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wilczyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Katarzyna Brezyna

Załącznik do Uchwały Nr XLV.395.2022
Rady Gminy Wilczyn
z dnia 22 września 2022 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2022-2024

I. WIADOMOŚCI OGÓLNE

1. Wstęp

Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, jest jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórką. To rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To tutaj nabywa ono wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która początkuje wszelkie działania prawidłowego funkcjonowania społeczeństwa. Innymi słowy, rodzina jest instytucją, która prowadzi do kształtowania tożsamości i postaw młodego człowieka. To właśnie w niej rodzi się hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny dzieci i młodzieży. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Destrukcyjne przerwanie łańcucha więzi rodzicielsko - opiekuńczych prowadzi do zakłócenia relacji międzyludzkich. Rodzina dla każdego człowieka powinna być docelową przystanią, wskaźnikiem, drogowskazem, który podpowie, w którą stronę się kierować. Rodzina kształtuje ludzkie postawy i nadaje sens egzystencji człowieka. Z domu wynosi się własne przyzwyczajenia, nawyki, zachowania i etyczne odniesienia. Osłabienie rodziny zarówno w sferze materialno - bytowej, jak i w sferze więzi rodzinnych wymaga podjęcia stosownych kroków ze strony państwa. Wszelkie działania podejmowane na rzecz dobra dziecka i jego rodziny powinny być spójne i zgodne z potrzebami osób. W związku z tym gmina od lat prowadzi działania pomocowe dla rodzin z dysfunkcjami. Rosnące zagrożenia wywierają jednak potrzebę tworzenia programu wspierania rodziny, która to stanowi „podstawowe środowisko życia i wychowania młodego pokolenia”. Pozostawienie rodzin dysfunkcyjnych bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wsparcia rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

2. Uzasadnienie wprowadzenia programu

Ostatni Program Wspierania Rodziny w gminie Wilczyn opracowano na lata 2019-2021. Program przyjęty został Uchwałą Nr X/104/2019 Rady Gminy w Wilczynie z dnia 25 października 2019 r. i był odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jest strategicznym dokumentem gminy Wilczyn mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminy.

Zgodnie z powyższą ustawą samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.
8. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Realizowane w ramach programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 utworzony został w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu i pieczy zastępczej, obowiązującą od 01.01.2012 r. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy (art.176 pkt 1 w/w ustawy).

II. ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policji, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Ustawa dokonuje podziału kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT	SAMORZĄD WOJEWÓDZKI
Profilaktyka – wspieranie rodziny – adopcja	– piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna – usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	
– asystent rodziny – placówki wsparcia dziennego – rodziny wspierające inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	– rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka – placówki opiekuńczo-wychowawcze – usamodzielnienie – organizator rodzinnej preadopcyjnej pieczy zastępczej (koordynator) – rodziny pomocowe	– Ośrodek adopcyjny – Regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna – Interwencyjny ośrodek

Profilaktyka – wspieranie rodziny

Wsparcie rodziny powinno być w miarę wczesne i mieć charakter profilaktyczny i ochronny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Zadania w obszarze profilaktyki i pomocy dziecku w rodzinie ujęte są w Gminnym Programie Profilaktyki i Przeciwdziałania Alkoholizmowi oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy. Działania profilaktyczne skierowane są przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Rodzinie takiej zapewnia się wsparcie, które polega na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- pomocy w integracji rodziny,
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania asystenta rodziny, rodziny wspierające oraz podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka.

Praca z rodziną

Praca z rodziną w szczególności ukierunkowana jest na wsparcie więzi uczuciowych w rodzinie, pomoc w integrowaniu rodziny z otoczeniem, pomoc w odbudowywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, neutralizowanie czynników negatywnie działających na dziecko. Powinna być możliwie wcześnie podejmowana i prowadzona przez profesjonalnie przygotowaną kadrę. Praca z rodziną realizowana jest poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapię i mediacje, usługi dla rodzin z dziećmi, pomoc prawną, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego, organizowanie spotkań dla rodzin, mających na celu wymianę

ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Pomoc rodzinie powinna opierać się na sprawnie prowadzonej komunikacji i informacji na rzecz dziecka i rodziny. Istotnym we wzmocnieniu systemu opieki nad dzieckiem jest budowanie w środowisku lokalnym systemu informacyjnego polegającego przede wszystkim na zgłaszaniu każdej niepokojącej informacji na temat dziecka do ośrodka pomocy społecznej.

W pracy z rodziną ważna jest koordynacja działań wszystkich instytucji i służb zobligowanych do wspierania rodziny takich jak: GOPS, szkoły, PUP w Koninie, PCPR w Koninie, Sąd- kuratorzy, Zespół Interdyscyplinarny, Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ślesinie, Policja.

Zadaniem ustawowym dla gminy jest bezpośrednia praca asystenta rodziny z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodziny służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą **asystenta rodziny** nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej penetracji środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba jego zatrudnienia ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rola asystenta rodziny zaczyna się na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Rola asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez rodzinę. Asystent rodziny w swojej pracy korzysta z pomocy osób reprezentujących instytucje i służby zainteresowane rozwiązaniem problemu danej rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów psychologicznych podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej, łagodzi ewentualne konflikty z sąsiadami, rodziną czy przedstawicielami placówek pomocy społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka

do rodziny.

Z danych GOPS w Wilczynie wynika, że na terenie naszej gminy zdiagnozowano 58 rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Przyczyny tych trudności wynikają przeważnie z niskich kompetencji wychowawczych, rozbicia rodziny, przemocy, uzależnień, zaburzeń natury psychicznej oraz kolizji z prawem.

Zgodnie z ustawą na jednego asystenta rodziny nie może przypadać więcej niż 15 rodzin. Biorąc pod uwagę zdiagnozowaną w gminie Wilczyn liczbę rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi od:

16.02.2012 r. – 30.09.2013 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny w wymiarze ½ etatu,

01.10.2013 r. – 31.12.2013 r. cały etat.

01.01.2014 r. – 15.01.2014 r. ½ etatu.

22.01.2014 r. – 31.03.2015 r. ½ etatu.

01.04.2015 r. – 31.12.2015 r. cały etat

01.01.2016 r. – 31.03.2016 r. ½ etatu.

01.04.2016 r. – nadal, cały etat.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Efektywnym sposobem wspierania rodziny w wychowywaniu dziecka, mimo problemów występujących w rodzinach, jest stworzenie dzieciom i młodzieży z tych rodzin możliwości pobytu w środowiskowych dziennych instytucjach wychowawczych, czyli w placówkach wsparcia dziennego. Placówki te powinny nie tylko organizować dzieciom czas wolny i pomoc w nauce ale również wychowawcy w nich zatrudnieni powinni współpracować z rodzicami dziecka, szczególnie w zakresie podnoszenia świadomości i odpowiedzialności rodzicielskiej. Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w stosunku do swoich dzieci potrzebują pomocy w zakresie organizowania tym dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki instytucjonalnej nad dziećmi w wieku szkolnym oraz instytucji wspierających rodziny w wychowaniu i kształceniu dzieci. Rolę tę mogą pełnić placówki wsparcia dziennego oraz rodziny wspierające.

Placówki wsparcia dziennego

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej (świetlice, kluby, ogniska wychowawcze, koła zainteresowań),
- specjalistycznej,
- pracy podwórkowej (realizowanej przez wychowawcę).

Na terenie gminy znajduje się jedna świetlica socjoterapeutyczna w Wilczynie przy Szkole Podstawowej oraz świetlica środowiskowa w Kopydłowie. Placówki te nie spełniają wprost wymagań ustawowych – nie są samodzielnymi jednostkami – nie mniej jednak realizują wszystkie inne zadania dla placówek wsparcia dziennego. Do świetlic uczęszczają dzieci i młodzież niejednokrotnie z zaburzeniami zachowania pochodzące z rodzin problemowych (uzależnienia, przemoc, bezrobocie, ubóstwo)

Rodziny wspierające

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako jedno z istotnych

zadań w pracy z rodziną wyszczególnia wsparcie środowiska lokalnego. Ważną rolę w tym zadaniu pełnią sąsiedzi, rodziny zaprzyjaźnione, rodziny rówieśników dzieci. Zbudowanie sieci rodzin chętnych do służenia pomocą systematycznie lub w sposób doraźny stanowi nowe wyzwanie dla Ośrodka Pomocy oraz innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Możliwości skorzystania przez rodzinę w kryzysie z pomocy innej rodziny, tzw. rodziny wspierającej może mieć nieocenione znaczenie w pracy z rodziną. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Zgodnie z ustawą pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego.

Zadania gminy w zakresie ustawowym obejmują również:

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest nowym zadaniem własnym gminy.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednie wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

III. ANALIZA SWOT

WSPARCIE RODZINY NA TERENIE GMINY WILCZYN	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym, – działalność instytucji pracujących na rzecz rodzin, – wykształcona kadra, – otwartość na współpracę, – znajomość zasobów środowiska lokalnego przez pracowników GOPS, – zatrudnianie Asystenta Rodziny pozwalające na poprawę stanu emocjonalnego, zwiększenie kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz nabycie umiejętności	– niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin, – słabo rozwinięta idea samo pomocniczości, – brak środków na poszerzenie oferty wsparcia rodziny, – obciążenie pracowników GOPS dodatkowymi zadaniami, – brak bezpłatnych zajęć w placówkach kulturalnych dla najuboższych, – rosnące potrzeby w zakresie poradnictwa rodzinnego, wsparcia środowiskowego,

– rozwiązywania problemów przez rodzinę, – działalność na rzecz rodzin instytucji oraz placówek oświatowych, – realizacja rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” finansującego dożywianie dzieci w szkołach, – doświadczenie i wiedza we wsparciu rodziny pracowników GOPS, odpowiedzialnych za realizację wsparcia,	
SZANSE	ZAGROŻENIA
– stworzenie zespołu ds. rodzin, – regulacje prawne bardziej przyjazne rodzinie, – możliwość współpracy z instytucjami, – wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie ze sobą rodzina, – wzrost świadomości dotyczący wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez rodziny, – wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia.	– sytuacja finansowa (zaangażowanie środków niezbędnych do realizacji ustawy), – coraz bardziej skomplikowane problemy rodzin, – większa skala zjawisk niepożądanych, – wzrost kosztów utrzymania rodziny, – stereotypowe myślenie odbiorców wsparcia dotyczące GOPS -u, jako instytucji udzielającej jedynie wsparcia finansowego, – zagrażające i aspołeczne formy spędzania wolnego czasu przez młodzież i dzieci, – niepodjęcie działań zmierzających do wdrożenia programu.

IV. ZASOBY

Instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Sąd-kuratorzy,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna,
- Poradnia Zdrowia Psychicznego,
- placówki oświatowe,
- kościół,
- Komenda Powiatowa Policji.

V. ADRESACI

Adresatami Programu są dzieci i rodziny z Gminy Wilczyn, w szczególności przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, w tym rodziny, których dzieci

umieszczone zostały w pieczy zastępczej. Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Rodzice to pierwsi nauczyciele dziecka, na których spoczywa obowiązek świadomego kształtowania postaw, przekazywania systemu wartości i tradycji. Socjalizacja dziecka stanowi podstawę jego funkcjonowania w życiu, dlatego ważne jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju. Praca z rodziną oraz wszelkie formy pomocy mają na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, jak również aktywizację jej zasobów przy wzmocnieniu kompetencji i umiejętności społecznych. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny. Dysfunkcje rodziny przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokojenie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie Gminy Wilczyn, a w szczególności:

- rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- rodzin którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- rodzin dysfunkcyjnych,
- rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo-wychowawcze.

VI. ZADANIA

CEL GŁÓWNY:

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci a także profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka		
Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Realizatorzy
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom	– odpowiednie formy pomocy – liczba rodzin i dzieci objętych pomocą	GOPS, PCPR
2) objęcie dożywianiem dzieci w szkołach i świetlicach	– liczba dzieci korzystających z posiłków – liczba rodzin korzystających z pomocy	GOPS, szkoły
3) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	– liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	GOPS, PCPR
4) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy	– liczba osób (dorośli i dzieci)	GOPS, Policja, ZI, Sąd ,PCPR

5) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka	– liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach – wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	Gmina, PCPR
CEL SZCZEGÓŁOWY 2. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywaniu już istniejących.		
Zadania	Wskaźnik realizacji	Realizatorzy
1) zapewnienie opieki asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	– liczba asystentów pracujących na rzecz rodzin – liczba rodzin, którym przydzielono asystenta	GOPS, PCPR
2) organizacja szkoleń przygotowujących osoby działające na rzecz dziecka i rodziny do kompleksowego i interdyscyplinarnego ich wspierania w środowisku lokalnym oraz pomoc w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych przez asystentów rodziny	– liczba szkoleń i warsztatów – liczba uczestników	GOPS, ROPS, PCPR
3) finansowanie istniejących świetlic	– liczba działających placówek – liczba dzieci objętych opieką przez placówki	Gmina, organizacje pozarządowe
4) zapewnienie dostępności konsultacji poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy	– liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego – liczba osób i udzielonych porad z podziałem na kategorie problemowe	GOPS, PCPR, Ośrodek Interwencji Kryzysowej
5) podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez organizowanie warsztatów, szkoleń, poradnictwa oraz udostępniania literatury fachowej	– liczba i rodzaj działań – liczba rodzin objętych działaniami – rodzaj grup zawodowych zaangażowanych w działania	GOPS, PCPR, OIK

6) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych	– liczba rodzin objętych monitorowaniem	GOPS, PCPR,
7) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działań rodzin wspierających	– liczba rodzin wspierających	GOPS, PCPR, gmina

VII. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- budżet gminy,
- budżet państwa,
- środki pozyskane z funduszy zewnętrznych w tym: rządowych, pozarządowych, programów celowych i funduszy unijnych.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Szkoły,
- Gminny Ośrodek Kultury;
- Ośrodki Zdrowia;
- Organizacje, stowarzyszenia i placówki działające na terenie gminy.

X. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny ma na celu uświadomienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, że ich sytuacja nie musi być trwała. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zjawiska niedostosowania społecznego, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

XI. PODSUMOWANIE

Realizacja programu będzie systematycznie monitorowana, monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań, rozwijanie programu w przyszłości. Monitorowanie programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilczynie na podstawie informacji uzyskanych od realizatorów programu. Program zakłada tworzenie korzystnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Wilczyn oraz poprawy jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Program ma także stworzyć poczucie odpowiedzialności oraz sprawić, by rodziny same przy wykorzystaniu swojego własnego potencjału rozwiązywały problemy a tym samym wychodziły z kryzysu, w jakim się znalazły. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji programu jest ścisła współpraca instytucji i podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu gminy Wilczyn.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Natomiast stosownie do 179 ust. 2 w/w ustawy Rada Gminy uchwala gminne programy wspierania rodziny biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny.

Program określa zadania w zakresie wspierania rodziny oraz zapobiegania jej dysfunkcji. Przedstawia katalog działań, których celem jest stworzenie jednolitego i profesjonalnego systemu pomocy dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wymagających wsparcia w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.